

**Vapautushakemus vesihuoltolaitoksen
talousvesi- ja jätevesiviemäriverkostoon
liittämismaksusta
(vesihuoltolaki 119/2001 11 §)**

Lomake on käytössä Lahden kaupungissa.

	<u>Vapautusta haetaan:</u> ☐ Talousvesiverkostoon liittämismahdollisuudesta ☐ Jätevesiviemäriverkostoon liittämismahdollisuudesta	
1. Hakija	Nimi	
	Lähiosoite	Postinumero ja -toimipaikka
	Sähköpostiosoite	Puhelinnumero
2. Kiinteistö <i>Täytä kiinteistöä ja siihen kuuluvia rakennuksia koskevat tiedot.</i>	Kiinteistön omistaja (jos eri kuin hakija)	
	Kiinteistön osoite	
	Kiinteistörekisteritunnus	Kiinteistön pinta-ala m ²
	<u>Kiinteistö on:</u> ☐ vakituksessa käytössä ☐ vapaa-ajan käytössä _____ kk/vuosi ☐ asumaton/tyhjillään ☐ muu käyttö, mikä? _____ Henkilömäärä: _____ Henkilömäärä: _____	
	Lisätietoja: _____	
<i>Täytä eri rakennusten rakentamiselle saatujen lupien numerot, jos ne ovat sinulla tiedossa.</i>	<u>Kiinteistöön kuuluu:</u> ☐ asuinrakennus, jonka rakennusvuosi on: _____ lupanumero on: _____ ☐ vapaa-ajan rakennus, jonka rakennusvuosi on: _____ lupanumero on: _____ ☐ vapaa-ajan rakennuksessa on lämmityskaudella peruslämpö	☐ saunarakennus, jonka rakennusvuosi on: _____ lupanumero on: _____ ☐ muu talousrakennus, jossa vedenkäyttöä, mikä? _____ rakennusvuosi: _____ lupanumero: _____ ☐ eläinsuoja (käytössä oleva), mikä? _____ rakennusvuosi: _____ lupanumero: _____

3. Talousvesi

Valitse kiinteistön talousvesijärjestelmää kuvaavat vaihtoehdot.

Jos vapautusta haetaan vesihuoltolaitoksen talousvesiverkostoon liittämistä, on liitteeksi lisättävä tutkimustulokset käytössä olevan talousveden laadusta (kohta 7.).

Talousveden hankinta:

- ☐ vesihuoltolaitoksen talousvesiverkostosta
- ☐ omasta rengaskaivosta
- ☐ omasta porakaivosta
- ☐ muualta, mistä _____

Jos vesi tulee muualta kuin vesihuoltolaitoksen verkostosta, vesi:

- ☐ pumpataan rakennukseen kiinteää vesijohtoa pitkin kaivosta tai vesistöstä, mihin rakennuksiin: _____
- ☐ pumpataan rakennukseen tilapäistä kesävesijohtoa pitkin kaivosta tai vesistöstä, mihin rakennuksiin: _____
- ☐ kannetaan rakennukseen kaivosta tai vesistöstä, mihin rakennuksiin: _____

Talousveden riittävyys:

- ☐ Vesi riittää talouden tarpeisiin.
- ☐ Vesi on ajoittain vähissä.

Talousveden laatu:

- ☐ Kaivoveden laatu on tutkittu, ja alle 3 vuotta vanha tutkimustodistus on hakemuksen liitteenä.

Lisätietoja talousvedestä:**4. Jätevedet**

Valitse jätevesien käsittelyä koskevat tiedot.

Mikäli jätevedet käsitellään kiinteistöllä, täytä taulukkoon omille riveilleen pyydytetyt tiedot kaikista niistä rakennuksista, joissa on vedenkäyttöä.

Tarkemmat tiedot jätevesien käsittelystä ja johtamisesta tulee antaa hakemuksen liitteeksi liitettävässä selvityksessä talousjätevesijärjestelmästä (YSL 157 §) tai jätevesijärjestelmää koskevassa suunnitelmassa (YSL 157 a §). **

Jätevesien käsittely:

- ☐ Kaikki jätevedet johdetaan vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriverkostoon.
- ☐ Kiinteistön jätevedet käsitellään kiinteistön omassa järjestelmässä.
- ☐ Kaikki kiinteistöllä syntyvät jätevedet käsitellään samassa järjestelmässä.
- ☐ Kiinteistön jätevedet käsitellään vähintään kahdessa järjestelmässä.

Rakennusten varustelu (täytä riviltä kaikki sarakkeet kyllä/ei -tiedolla):

Rakennus	Vesi-wc	Suihku	Astian-pesukone	Pyykin-pesukone	Lämmin-vesivaraaja	Kylpy-/poreamme, uima-allas tai palju + tilavuus

- ☐ Kiinteistön ainoa wc on komposti- tai kuivakäymälä.
- ☐ Kiinteistöllä on muu wc kuin vesi-, komposti- tai kuivakäymälä, mikä? _____

Kuvaa jätevesien käsittely lyhyesti ja rakennuskohtaisesti.

Jätevesien käsittely rakennuksittain:

Rakennus	Jätevesienkäsittelyrakenteet, jätevesien purkupaikka ja järjestelmän lupanumero / rakennusvuosi	Jätevesien purkupaikan / maaperäkäsittelylaitteiston etäisyys
		Vesistöstä: _____ m Talousvesikaivosta (oma): _____ m Talousvesikaivosta (naapurin): _____ m Energiakaivosta (oma): _____ m Energiakaivosta (naapurin): _____ m Pohjaveden pinnasta: _____ m Kiinteistön rajasta: _____ m
		Vesistöstä: _____ m Talousvesikaivosta (oma): _____ m Talousvesikaivosta (naapurin): _____ m Energiakaivosta (oma): _____ m Energiakaivosta (naapurin): _____ m Pohjaveden pinnasta: _____ m Kiinteistön rajasta: _____ m
		Vesistöstä: _____ m Talousvesikaivosta (oma): _____ m Talousvesikaivosta (naapurin): _____ m Energiakaivosta (oma): _____ m Energiakaivosta (naapurin): _____ m Pohjaveden pinnasta: _____ m Kiinteistön rajasta: _____ m
		Vesistöstä: _____ m Talousvesikaivosta (oma): _____ m Talousvesikaivosta (naapurin): _____ m Energiakaivosta (oma): _____ m Energiakaivosta (naapurin): _____ m Pohjaveden pinnasta: _____ m Kiinteistön rajasta: _____ m

Kirjoita tähän tarvittaessa lisätietoja jätevesien käsittelystä.

Lisätietoja jätevesien käsittelystä (esim. puhdistustulokset, huollot):

<i>Kirjoita tähän tarvittaessa lisätietoja jätevesien käsittelystä.</i>	
5. Vesihuoltolaitokselta pyydetty kustannusarvio kiinteistölle koituvista liittämiskustannuksista ja arvio liittämisen muista kiinteistölle koituvista kuluista	
6. Perustelut vapautukselle* (voi toimittaa myös erillisenä liitteenä)	<u>Vapautusta haetaan, koska:</u> ☐ Liittäminen vesihuoltolaitoksen verkostoon muodostuu kiinteistön haltijalle / omistajalle kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon: ☐ liittämisestä aiheutuvat kustannukset (kustannusarvio kohdassa 5.) ☐ vesihuoltolaitoksen palvelujen vähäinen tarve ☐ muu vastaava erityinen syy, mikä? <u>Lisäksi:</u> ☐ Kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi terveydensuojelulain laatuvaatimukset ja -tavoitteet täyttävää talousvettä. ☐ Kiinteistön jätevesien johtaminen ja käsittely eivät aiheuta terveyshaittaa tai ympäristön pilaantumista ja on järjestetty ympäristönsuojelulaissa säädettyjen vaatimusten mukaisesti. <u>Tarkempi perustelu:</u>

7.
Pakolliset liitteet

1. **Tutkimustulokset talousveden laadusta** (talousvesiverkoston liittämismääräyksen mukaisesti). Tutkimustodistuksen tulee olla hakemuksen jättöhetkellä alle kolme (3) vuotta vanha. Vaadittavat määritykset on esitetty liitteessä 1.
2. **Asemapiirros, johon on merkitty rakennusten lisäksi nykyisen talousvesikaivon ja jätevesien käsittelyjärjestelmän sijainnit** (jätevesiviemäriverkoston liittämismääräyksen mukaisesti).
3. Ympäristönsuojelulain (527/2014)** ja valtioneuvoston asetuksen (157/2017)*** mukainen **selvitys talousjätevesijärjestelmästä ja/tai jätevesijärjestelmää koskeva suunnitelma** (jätevesiviemäriverkoston liittämismääräyksen mukaisesti).
4. **Asiantuntija-arvio jätevesijärjestelmän puhdistustehovaatimusten täyttymisestä**, jos kyseessä on muu kuin pelkästään kantoveden varassa oleva kiinteistö (jätevesiviemäriverkoston liittämismääräyksen mukaisesti).
5. **Kuitit lietesäiliöiden (esim. umpi- ja saostussäiliöiden) tai pienpuhdistamon lietteiden tyhjennyksistä** kahdelta viimeisimmältä tyhjennyskerralta (jätevesiviemäriverkoston liittämismääräyksen mukaisesti).
6. **Valtakirjat** muilta kiinteistön omistajilta tai haltijoilta.

LAINSÄÄDÄNTÖTAUSTA

***VESIHUOLTOLAKI (119/2001)**

11 § Liittämisvelvollisuudesta vapauttaminen (11 §:n 2–5 mom.):

Vapautus liittämisvelvollisuudesta on myönnettävä, jos:

- 1) liittäminen verkostoon muodostuisi kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon kiinteistön vesihuoltolaitteiston rakentamisesta aiheutuneet kustannukset, liittamisestä aiheutuvat kustannukset, vesihuoltolaitoksen palvelujen vähäinen tarve tai muu vastaava erityinen syy; ja
- 2) vapauttaminen ei yksin tai yhdessä muiden vapautusten kanssa merkittävästi vaaranna vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella.

Edellä 2 momentissa säädetyn lisäksi edellytyksenä talousvesiverkostoa koskevasta liittämisvelvollisuudesta vapauttamiselle on, että kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi terveydensuojelulain laatuvaatimukset ja -tavoitteet täyttävää talousvettä. Edellytyksenä jätevesiviemäriverkostoa koskevasta liittämisvelvollisuudesta vapauttamiselle on mainitussa momentissa säädetyn lisäksi, että kiinteistön jätevesien johtaminen ja käsittely on järjestetty ympäristönsuojelulaissa säädettyjen vaatimusten mukaisesti.

Edellä 2 momentissa säädetyn estämättä vapautus voidaan myöntää, jos liittämisen arvioidaan aiheutuvan taajaman ulkopuolella kiinteistön omistajalle tai haltijalle ilmeisen kohtuuttomaksi. Liittämisen ilmeistä kohtuuttomuutta arvioitaessa voidaan ottaa huomioon kiinteistön omistajan tai haltijan:

- 1) korkea ikä ja muut vastaavat elämäntilanteeseen liittyvät erityiset tekijät;
- 2) pitkäaikainen työttömyys tai sairaus taikka muu näihin rinnastuva sosiaalinen suorituseste.

Myönnetty vapautus raukeaa, jos kiinteistön käyttö muuttuu siten että vesihuoltolaitoksen palvelujen tarve lisääntyy tai kiinteistön omistus tai hallinta vaihtuu.

****YMPÄRISTÖNSUOJELULAKI (527/2014)**

157 § Selvitys talousjätevesijärjestelmästä ja käyttö- ja huolto-ohjeet (157 §:n 1 ja 2 mom.):

Kiinteistön omistajan on huolehdittava siitä, että talousjätevesijärjestelmästä on jätevesistä ympäristöön aiheutuvan kuormituksen arviointia varten selvitys ja järjestelmän käyttö- ja huolto-ohjeet. Ne on pyydettäessä esitettävä valvontaviranomaiselle. Selvityksen on sisällettävä kuvaus kiinteistön jätevesien käsittelyratkaisusta ja arvio ympäristöön aiheutuvasta kuormituksesta ja puhdistusvaatimusten täyttymisestä sekä muut järjestelmää koskevat olennaiset tiedot. Käyttö- ja huolto-ohjeiden on sisällettävä tarvittavat tiedot jätevesijärjestelmän ja jätevesien käsittelyjärjestelmän asianmukaista käyttöä ja kunnossapitoa varten.

Jos jätevesijärjestelmästä on laadittu 157 a §:ssä tarkoitettu suunnitelma, 1 momentissa tarkoitettua selvitystä ei tarvitse olla.

157 a § Jätevesijärjestelmää koskeva suunnitelma (157 a §:n 1–3 mom.)

Kiinteistön omistajan on huolehdittava siitä, että talousjätevesijärjestelmästä laaditaan suunnitelma silloin, kun järjestelmä rakennetaan tai olemassa olevan järjestelmän toimintaa tehostetaan.

Jätevesijärjestelmää koskeva suunnitelma on liitettävä rakentamislain nojalla tehtävään lupahakemukseen.

Suunnitelman on sisällettävä riittäviin lähtötietoihin perustuvat tiedot jätevesien käsittelyjärjestelmän mitoituksesta, rakenteesta, toimintaperiaatteesta, arvio saavutettavasta käsittelytuloksesta ja jätevesien ympäristökuormituksesta sekä muut järjestelmän rakentamiseksi, käyttämiseksi ja valvomiseksi tarpeelliset tiedot.

*****VALTIONEUVOSTON ASETUS TALOUSJÄTEVESIEN KÄSITTELYSTÄ VIEMÄRIVERKOSTOJEN ULKOPUOLISILLA ALUEILLA (157/2017):**

5 § Jätevesijärjestelmästä laaditun selvityksen sisältö

Jätevesijärjestelmästä laaditun selvityksen on sisällettävä:

- 1) tiedot jätevesien muodostumispaikkojen, jätevesijärjestelmän osien ja purkupaikan sijainnista;
- 2) arvio muodostuvien jätevesien määrästä ja laadusta perusteluineen.

6 § Jätevesijärjestelmää koskevan suunnitelman sisältö

Jätevesijärjestelmää koskevassa suunnitelmassa on otettava huomioon kiinteistön suunniteltu ja muu mahdollinen käyttö sekä rakennusten elinkaari.

Suunnitelman on sisällettävä:

- 1) tiedot muodostuvien jätevesien määrästä ja laadusta;
- 2) tiedot jätevesijärjestelmästä ja sen mitoituksesta;
- 3) tiedot asemapiirroksena jätevesijärjestelmän putkien, laitteiden ja käsitellyn jäteveden purkupaikan sijainnista, hoito- ja huoltokohteiden sijainnista ja niiden saavutettavuudesta, jätevesijärjestelmän ja jätevesien vaikutuspiirissä sijaitsevista rakennuksista, talousvesikaivoista ja muusta vedenotosta, pinta- ja pohjavesistä sekä muusta maankäytöstä;
- 4) tarvittaessa arvio jätevesijärjestelmän toiminnasta, kun pinta- ja pohjavesi ovat korkeimmillaan.

OHJEITA HAKEMUKSEN LAATIMISEEN

Hakijan tulee hakemuksessaan selkeästi ilmaista, mistä hän hakemuksella hakee vapautusta (talousvesiverkosto ja/tai jätevesiviemäriverkosto). Hakemuksesta on selkeästi käytävä ilmi, miten vesihuolto on kiinteistöllä nykyisellään hoidettu. Jotta hakemus voidaan asianmukaisesti käsitellä, on hakemukseen liitettävä kohdassa 7. esitetyt pakolliset liitteet.

Hakijan tulee esittää syyt, joihin vedoten haetaan vapauttamista. Perustelut voi esittää joko hakemuslomakkeen sitä varten varatussa kohdassa tai erillisellä liitteellä. Perusteluissa tulee ottaa kantaa seuraaviin asioihin:

- 1) Hakijan perustelut, jos hän katsoo liittämisen kohtuuttomaksi. Kohtuullisuutta arvioidessa otetaan huomioon mm. liittämisestä kiinteistölle aiheutuvat kustannukset, vesihuoltolaitoksen palvelujen tarve kiinteistöllä tai muu erityinen asiaan liittyvä objektiivisesti havaittavissa oleva peruste.
- 2) Onko kiinteistöllä käytössä riittävästi hyvälaatuista talousvettä, jos haetaan vapautusta talousvesiverkostoon liittämisestä. Hakemuksen liitteenä on oltava hyväksytyn laboratorion tekemä kemiallinen ja hygieeninen talousveden laadun perusselvitys, jonka perusteella veden juomakelpoisuus on arvioitu. Tarkemmat tiedot vaadittavista tutkimusparametreista on esitetty liitteessä 1.
- 3) Aiheutuuko hakijan käsityksen mukaan jäteveden käsittelystä vaaraa terveydelle, ympäristölle tai naapureille, jos haetaan vapautusta jätevesiviemäriverkostoon liittämisestä. Hakemukseen on liitettävä asiantuntijan arvio siitä, täyttääkö jätevesien käsittelyjärjestelmä ympäristönsuojelulain (527/2014) ja valtioneuvoston asetuksen (157/2017) edellyttämät puhdistustehovaatimukset.

HAKEMUKSEN TOIMITTAMINEN

Vapautushakemus tehdään sähköisesti Lahden asiointipalvelussa. Palveluun kirjaudutaan vahvalla tunnistautumisella.

Täytä ja jätä hakemus: [Lahden asiointipalvelu](#)

Lisätietoja: Rakennus- ja ympäristövalvonta / Lahden ympäristöpalvelut
ymparistopalvelut@lahti.fi
www.lahti.fi

LIITE 1

Haettaessa vapautusta talousvesiverkostoon liittamisestä on talousvedestä määritettävä **Ruokaviraston hyväksymässä laboratoriossa** vähintään seuraavat kaivovesiasetuksen (401/2001)**** mukaiset parametrit:

Sameus

Väri

Haju

pH

Rauta

Mangaani

KMnO₄-luku

Kloridi

Ammonium

Nitraatti

Nitriitti

Fluoridi

Escherichia coli

Koliformiset bakteerit

Suolistoperäiset enterokokit

Uraani ja arseeni

Radon (porakaivot)

Talousvesianalyysi ei saa olla hakemuksen lähettämispäivästä laskettuna kolmea vuotta vanhempi.

Näytteenottopulloja ja ohjeet näytteenottoon on saatavilla laboratorioden näytteiden vastaanotoista.

****Sosiaali- ja terveysministeriön asetus pienten yksiköiden talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista 401/2001

Lomake on päivitetty 30.7.2026.